

Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze
Oddział PTTK „Beskid Śląski” w Cieszynie

**Książeczka Odznaki
Turystyczno-Krajoznawczej**

„Rowerem Dookoła Śląska Cieszyńskiego”

nr .....

.....
imię i nazwisko posiadacza

.....
adres zamieszkania

.....
data urodzenia dd-mm-rr

.....
data wstąpienia do PTTK * nr legitymacji PTTK *

.....
przynależność do struktur PTTK (koło, klub, oddział itp.) *

.....
podpis posiadacza

*) opcjonalnie

Regulamin zdobywania odznaki

1. Odznaka została ustanowiona przez Turystyczny Klub Kolarski PTTK „Ondraszek” w Cieszynie (zwanym dalej Ustanawiający), za aprobatą macierzystego Oddziału PTTK „Beskid Śląski” w Cieszynie oraz przy wsparciu Powiatu Cieszyńskiego.

2. Odznaka została ustanowiona dla uczczenia 730-lecia powstania Księstwa Cieszyńskiego w granicach historycznych oraz 110-lecia działalności polskiej turystyki zorganizowanej na Śląsku Cieszyńskim.

3. Celem ustanowienia odznaki jest:

- *dla mieszkańców Śląska Cieszyńskiego*: upowszechnienie wiedzy o swojej Małej Ojczyźnie,
- *dla turystów*: upowszechnienie turystyki rowerowej jako formy rozwijania zainteresowań krajoznawczych,
- *dla wszystkich żądnych wiedzy*: odkrywanie walorów krajoznawczych Śląska Cieszyńskiego.

4. Odznaka jest jednostopniowa.

5. Zdobywanie odznaki polega na rowerowych odwiedzinach miejscowości położonych na granicy Śląska Cieszyńskiego należących do kanonu odznaki. Historyczne granice księstwa we władaniu Cieszyńskich Piastów określają następujące miejscowości:

Cieszyn (stolica dawnego księstwa)–Zebrzydowice–Markłowice Dolne–Prstna–Petrovice u Karvine–Zavada–Veřnovice–Šonychel–Bohumín–Pudlov–Hrušov–Ostrava–Řepiště–Leskovec–Frydek–Místek–Baška–Pržno–Ostravice–Stare Hamry–Mały Polom–Velký Polom–Mosty u Jablunkova–Hrčava–Jaworzynka–Koniaków–Wisła Czarne–Bystra–Mikuszowice–Bielsko–Biała–Komorowice–Czechowice–Dziedzice–Zabrzeg–Zarzecze–Strumień–Zbytków

linia wyznaczona przez w/w miejscowości liczy łącznie ok. 400 km.

Podkreślone miejscowości należą do kanonu odznaki.

6. W miejscowościach należących do kanonu odznaki należy potwierdzić swoją obecność. Potwierdzenie odbywa się poprzez odciśnięcie pieczęci z nazwą miejscowości w treści, w niniejszej książeczce, w miejscu do tego przeznaczonym. Możliwe jest również potwierdzenie obecności w formie zdjęcia „selfie” z tablicą na której widnieje nazwa miejscowości, które można umieścić we własnej kronice.

7. Nie określa się czasu zdobywania, a trasy pomiędzy wskazanymi w kanonie miejscowościami są dowolne, lecz długość jednorazowo pokonywanej trasy powinna wynosić minimum 15 km. Odznaka będzie wydawana do wyczerpania jej zapasu. Odznakę można zdobywać równoległe do innych odznak turystyki kwalifikowanej, w tym do Kolarskiej Odznaki Turystycznej (KOT).

8. Zdobywanie odznaki jest prowadzone na własny koszt, ryzyko i odpowiedzialność. Ustanawiający nie bierze odpowiedzialności za ewentualne zdarzenia w trakcie jej zdobywania, jak również szkody wyrządzone osobom trzecim przez zdobywającego odznakę.

9. Odznaka jest zdobywana również na terenie Republiki Czeskiej, dlatego też należy się zapoznać i stosować obowiązujące tam przepisy ruchu drogowego dla rowerzystów.

10. Osoby niepełnoletnie mogą zdobywać odznakę wyłącznie pod opieką osób dorosłych.

11. Odznaka może zostać przyznana przez Ustanawiającego honorowo instytucjom i osobom szczególnie zasłużonym w upowszechnianiu kultury materialnej Śląska Cieszyńskiego.

12. Weryfikację prowadzi, książeczki i **odznaki nieodpłatnie wydaje** Ustanawiający. Książeczkę można odebrać w godz. urzędowania

Oddziału PTTK „Beskid Śląski” w Cieszynie ul. Głęboka 56,43-400 Cieszyn, bądź przesyłką pocztową załączając do wniosku zaadresowaną kopertę zwrotną (zalecana z folią bąbelkową) z dopiskiem TKK PTTK Ondraszek , z opłatą jak za przesyłkę poleconą. Do wniosku należy dołączyć swój adres e-mailowy lub/i nr telefonu do kontaktu. W celu otrzymania odznaki po spełnieniu warunków regulaminowych należy postąpić analogicznie. Ustanawiający nie bierze odpowiedzialności za straty mogące nastąpić w obiegu pocztowym.

13. Zweryfikowana książeczka jest podstawą upoważniającą Ustanawiającego do wydania odznaki.

14. Odbierając książeczkę zdobywający odznakę wyraża zgodę na zbieranie i przetwarzanie danych osobowych w zakresie niezbędnym do prowadzenia ewidencji związanej z odznaką.

15. Interpretacja niniejszego regulaminu należy wyłącznie do Ustanawiającego.

16. Pomysłodawcami ustanowienia odznaki są członkowie Turystycznego Klubu Kolarskiego PTTK „Ondraszek” i Przewodnicy Turystyki Kolarskiej PTTK: Aleksander Sorkowicz „Olo” (pomysł), Zbigniew Pawlik „Rechtór”(tekst), Zarząd klubu (opracowanie).

ŻYCZYMY WIELU WSPANIAŁYCH PRZYGÓD NA TRASACH

Turystyczny Klub Kolarski PTTK „Ondraszek”
z przyjemnością informuje, że

kol. ....

**po spełnieniu regulaminowych wymogów
jest zdobywcą
Odznaki turystyczno-krajoznawczej**

ROWEREM DOKOŁA ŚLĄSKA CIESZYŃSKIEGO

i z dniem.....

odznaka została przyznana oraz wydana

SERDECZNIE GRATULUJEMY

.....
pieczęć i podpis weryfikatora

Wycieczka w dniu	Potwierdzenie
Miejscowości położone na trasie w kolejności przejazdu	
Miejscowości należące do kanonu odznaki	
Łącznie km	

Wycieczka w dniu	Potwierdzenie
Miejscowości położone na trasie w kolejności przejazdu	
Miejscowości należące do kanonu odznaki	
Łącznie km	

Wycieczka w dniu	Potwierdzenie
Miejscowości położone na trasie w kolejności przejazdu	
Miejscowości należące do kanonu odznaki	
Łącznie km	

Wycieczka w dniu	Potwierdzenie
Miejscowości położone na trasie w kolejności przejazdu	
Miejscowości należące do kanonu odznaki	
Łącznie km	

Wycieczka w dniu	Potwierdzenie
Miejscowości położone na trasie w kolejności przejazdu	
Miejscowości należące do kanonu odznaki	
Łącznie km	

Wycieczka w dniu	Potwierdzenie
Miejscowości położone na trasie w kolejności przejazdu	
Miejscowości należące do kanonu odznaki	
Łącznie km	

Wycieczka w dniu	Potwierdzenie
Miejscowości położone na trasie w kolejności przejazdu	
Miejscowości należące do kanonu odznaki	
Łącznie km	

Wycieczka w dniu	Potwierdzenie
Miejscowości położone na trasie w kolejności przejazdu	
Miejscowości należące do kanonu odznaki	
Łącznie km	

Wycieczka w dniu	Potwierdzenie
Miejscowości położone na trasie w kolejności przejazdu	
Miejscowości należące do kanonu odznaki	
Łącznie km	

Wycieczka w dniu	Potwierdzenie
Miejscowości położone na trasie w kolejności przejazdu	
Miejscowości należące do kanonu odznaki	
Łącznie km	

Wycieczka w dniu	Potwierdzenie
Miejscowości położone na trasie w kolejności przejazdu	
Miejscowości należące do kanonu odznaki	
Łącznie km	

Wycieczka w dniu	Potwierdzenie
Miejscowości położone na trasie w kolejności przejazdu	
Miejscowości należące do kanonu odznaki	
Łącznie km	

Wycieczka w dniu	Potwierdzenie
Miejscowości położone na trasie w kolejności przejazdu	
Miejscowości należące do kanonu odznaki	
Łącznie km	

Wycieczka w dniu	Potwierdzenie
Miejscowości położone na trasie w kolejności przejazdu	
Miejscowości należące do kanonu odznaki	
Łącznie km	

Wycieczka w dniu	Potwierdzenie
Miejscowości położone na trasie w kolejności przejazdu	
Miejscowości należące do kanonu odznaki	
Łącznie km	

Wycieczka w dniu	Potwierdzenie
Miejscowości położone na trasie w kolejności przejazdu	
Miejscowości należące do kanonu odznaki	
Łącznie km	

Wycieczka w dniu	Potwierdzenie
Miejscowości położone na trasie w kolejności przejazdu	
Miejscowości należące do kanonu odznaki	
Łącznie km	

Wycieczka w dniu	Potwierdzenie
Miejscowości położone na trasie w kolejności przejazdu	
Miejscowości należące do kanonu odznaki	
Łącznie km	

Wycieczka w dniu	Potwierdzenie
Miejscowości położone na trasie w kolejności przejazdu	
Miejscowości należące do kanonu odznaki	
Łącznie km	

Wycieczka w dniu	Potwierdzenie
Miejscowości położone na trasie w kolejności przejazdu	
Miejscowości należące do kanonu odznaki	
Łącznie km	

Śląsk Cieszyński

Śląsk Cieszyński (cz. Tešínské Slezsko) to na mapie Europy Środkowej region szczególnie. Historycznie obejmuje ziemie dawnego Księstwa Cieszyńskiego, podzielone w 1920r. granicą pomiędzy Polskę i Czechosłowację. Region rozciąga się w południowej części województwa śląskiego i północnej kraju śląsko-morawskiego.

Wyjątkowe połączenie niezwykłych walorów przyrodniczych tych terenów, bogatej kultury ludowej górali beskidzkich, silnego poczucia tożsamości regionalnej mieszkańców oraz fascynującej, piastowskiej i austro-węgierskiej historii sprawia, że jest to miejsce, które koniecznie trzeba odwiedzić.

To między innymi właśnie te cechy sprawiły, że marka turystyczna Śląsk Cieszyński w roku 2019 otrzymała, jako jedna z pięciu w Polsce, Certyfikat Polskiej Marki Turystycznej!

Promotorem marki jest Powiat Cieszyński oraz Stowarzyszenie Rozwoju Współpracy Regionalnej „Olza”.

Zachęcamy do odwiedzenia tego szczególnego regionu, żeby poznać Śląsk Cieszyński, żeby rozsmakować się w nim i wydeptać swoje własne ścieżki.

Powiat Cieszyński

źródło: Portal turystyczny Śląska Cieszyńskiego

www.cieszynskie.travel

Koło PTTK nr 8 Oddziałowa Komisja Turystyki Kolarskiej Turystyczny Klub Kolarski „Ondraszek”

W wyniku korzystnego splotu okoliczności, bazując na młodości, której turystyczne zainteresowania potrafili rozbudzić p.p. Emilia i Władysław Sosnowie, w dniu 06.11.1966 r. powołano przy Oddziale PTTK „Beskid Śląski” w Cieszynie Turystyczny Klub Kolarski PTTK, któremu później nadano nazwę „Ondraszek”. Przewodniczącym pierwszego zarządu klubu został Władysław Sosna „Szeryf”. Po kilkunastu latach owocnej działalności w 1979 r. „Szeryf” przekazał pałeczkę dowodzenia kol. Andrzejowi Słota „Kepi”. Po 27 latach niezaprzeczalnie należącej do najlepszych okresów klubowej działalności, w 2006 r. prezesem klubu wybrano Zbigniewa Pawlika „Rechtora”. Z dniem 01.06.1990 r. macierzysty Oddział PTTK nadał klubowi uprawnienia Koła PTTK (oznaczone jako nr 8).

Głównym celem jaki stara się realizować klub „Ondraszek” jest wieloaspektowe promowanie i propagowanie turystyki kolarskiej. Klub również funkcjonuje w przestrzeni wirtualnej (strona internetowa, facebook), dysponuje gablota informacyjną i zamieszcza informacje w lokalnej prasie, a więc zainteresowani tą formą turystyki otrzymują na bieżąco wszelkie niezbędne informacje.

W 2016 r. Klub uroczyście obchodził 50-lecie działalności. Korzystając z dużego doświadczenia klub stara się być animatorem wielu inicjatyw z zakresu turystyki kolarskiej, jak również konsultantem rozwoju infrastruktury rowerowej w Cieszynie. Coroczny kalendarz propozycji turystycznej aktywności liczy kilkadziesiąt pozycji, z których niektóre stanowią stały kanon działalności. Są to m.in. Noworoczne spacerów rowerowe, Rajdy do źródła Olzy, Cieszyńskie Rowerowe Rajdy Rodzinne, Rajdy do ujścia Olzy, Rowerowy Dzień Dziecka z Ondraszkiem oraz wycieczki rowerowe po regionie.

Jednym z najważniejszych sukcesów „Ondraszka” jest utrzymywanie bliskiej współpracy z kolarzami działającymi na Zaolziu tj. sekcji Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Sportowego „Beskid Śląski” w Republice Czeskiej (PTTS w RCZ). Za efektywną działalność klub był wielokrotnie wyróżniany, w tym nagrodzony Złotą Honorową Odznaką PTTK .

W roku 2019 klub liczył 76 osób. Są to pasjonaci turystyki kolarskiej w wieku bardzo zróżnicowanym, którzy odkryli rower jako środek do podtrzymania swojej kondycji i zdrowia.

Coraz więcej ludzi odkrywa, że chcąc zachować zdrowie, przeżyć ciekawe przygody oraz poznać choćby najbliższą okolicę, trzeba uprawiać czynnie turystykę. Według „Ondraszka” oczywiście najlepiej jest wsiąść na rower i idąc tym śladem, warto być również członkiem Turystycznego Klubu Kolarskiego PTTK „Ondraszek”, który z powodzeniem tą ideę realizuje już ponad pół wieku.

Szczegółowe informacje na stronach internetowych:
www.tkkondraszek.cieszyn.pl, www.tkk-ondraszek.pl

przed tekstem dodać godło PTTK
i PTTS (w załączeniu)
Brak logo PTTS, proszę przesłać

Z kart historii turystyki zorganizowanej na Śląsku Cieszyńskim

W 1909 roku grupa cieszyńskich działaczy narodowych zainspirowanych przez Cyryla Ratajskiego podjęła starania utworzenia przeciwwagi dla niemieckiej hegemonii w Beskidach. Po wielu dyskusjach i przyimiarkach dnia 06.03.1910 r. w Cieszynie odbyło się zebranie konstytuujące Polskie Towarzystwo Turystyczne „Beskid” z siedzibą w Cieszynie. Celem towarzystwa było wspieranie turystyki, ochrona przyrody oraz rozwijanie infrastruktury w górach wraz z budową schronisk. Już w 1913 r. uroczyście otwarto pierwsze schronisko na Ropiczce, które niestety spłonęło w 1918r., prawdopodobnie umyślnie podpalone. Wobec niepewnej sytuacji pogranicza w 1919 r. porzucono myśl jego odbudowy i rozpoczęto budowę schroniska na Stożku, które po wielu perypetiach oddano do użytku w dniu 09.07.1922 r. Decyzją międzynarodowych gremiów w dniu 28.07.1920 r. granica państwowa podzieliła definitywnie Śląsk Cieszyński i polska turystyka zorganizowana po obu stronach Olzy rozwijała się już odrębnie. Na prawym jej brzegu w dniu 05.02.1921 r. PTT „Beskid” przyłączyło się do Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego tworząc Oddział Cieszyński Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego „Beskid Śląski” z siedzibą w Cieszynie. Turyści na Zaolziu, oddzieleni granicą od macierzy, z inspiracji Władysława Wójcika założyli w 1922 r. w Orłowej Polskie Towarzystwo Turystyczne „Beskid Śląski” w Czechosłowacji. Wynikiem ich pracy było m.in. oddanie do użytku schroniska na Kozubowej (1929 r.). Losy obu organizacji

turystycznych połączyły się znów na krótko początkiem 1939r. kiedy to, nie bez protestów miejscowych działaczy wówczas już zmienione (od 1932 r.) Polskie Towarzystwo Turystyczno-Sportowe „Beskid Śląski” w Czechosłowacji zlikwidowano i przyłączono arbitralnie do Cieszyńskiego Oddziału PTT. Po II w. świat. reaktywowano działalność obu towarzystw. Po polskiej stronie już 27.07.1945 r. pod przewodnictwem Karola Kalety reaktywowano działalność cieszyńskiego Oddziału PTT obejmując zarządem ocalałe schroniska górskie. Dnia 17.12.1950 r. doszło do połączenia istniejących odrębnie Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego i Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego i finalnie powstało Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze, tym samym w Cieszynie powstał istniejący do dzisiaj Oddział PTTK „Beskid Śląski”, kontynuator wielkiego dzieła naszych przodków. W roku 2019 Oddział liczył 784 członków zwyczajnych zrzeszonych w 9 Kołach i 5 klubach specjalistycznych.

W Czechosłowacji pełna reaktywacja PTTS-u miała jeszcze długą i pełną przeszkód historię. Już w dniu 14.08.1945 r. w Karwinie samorzutnie wznowiono działalność PTTS, którego prezesem został Gustaw Zuczek. Rozwijające się Towarzystwo władze arbitralnie zlikwidowały dnia 13.03.1948 r., jako nieprzystającej do ówczesnej polityki i organizacji życia publicznego. Dopiero po latach i zmianach ustrojowych z 1989 r., dnia 20.11.1991 r. udało się reaktywować Towarzystwo, a jego pierwszym prezesem został Bronisław Mencner. Od roku 2010 organizacji przewodzi Halina Twardzik, a Towarzystwo obejmuje swoim działaniem region całego Zaolzia od Jabłonkowa po Bogumin. W roku 2019 liczyło niespełna 600 członków i notuje spore sukcesy zarówno w działalności turystycznej jak również i w wielu dyscyplinach sportowych. Towarzystwo współpracuje z przygranicznymi gminami oraz Oddziałami PTTK, a jako przykład można wskazać współpracę sekcji kolarskiej „Olza” z Turystycznym Klubem Kolarskim PTTK „Ondraszek”.